

Wat kan ik doen als ik gediscrimineerd word op school?

Discriminatie op school

Scholen zijn verplicht een veiligheidsbeleid te hebben waarbij het voorkomen van discriminatie een belangrijk onderdeel is. Dit is helaas nog niet altijd het geval.

Soms mag je van de school bijvoorbeeld geen hoofddoek in de klas dragen. Het verbieden van het dragen van bepaalde godsdienstige kleding zoals hoofddoeken, gezichtsbedekkende kleding, een keppeltje of een tulband is echter in strijd met de gelijke-behandelingswetgeving. Als je dus op school wordt gevraagd je hoofddoek af te doen, wordt je gediscrimineerd en dat is verboden.

De enige uitzondering hierop is het bijzonder onderwijs. Alleen een bijzondere school, bijvoorbeeld een katholieke of protestant-christelijke school, mag eisen stellen aan leerlingen en leraren die nodig zijn om haar principes te realiseren.

Om het dragen van een hoofddoek te verbieden moet zo'n school wel aan een heleboel eisen voldoen. Als een school bijvoorbeeld een kledingvoorschrift niet altijd en op iedereen toepast, mag ze geen recht ontlenen aan een uitzonderingspositie. Als een jongen in je klas wel een keppeltje mag dragen omdat hij Joods is, een meisje wel haar hoofddoek omdat ze moslima is maar jij niet je chador omdat je moslima bent, wordt je gediscrimineerd en dat is in Nederland verboden bij de wet.

Niet zomaar alle vormen van pesten en uitschelden kunnen als discriminatie gezien worden. Op welke gronden discriminatie geldt, wanneer bepaald gedrag of een handeling wel of niet als discriminerend gezien wordt, staat precies omschreven in de Grondwet en in de Algemene Wet Gelijke Behandeling. Uitgescholden worden omdat je homo of moslim bent, valt bijvoorbeeld wel onder discriminatie, maar als dat gebeurt wegens je rode haar of omdat je dik bent niet. Dat laatste mag natuurlijk ook niet plaatsvinden, maar het valt volgens de wet niet onder discriminatie.

Doe iets!

Het is belangrijk om altijd actie te ondernemen tegen discriminatie. Als iemand niet aangesproken wordt op discriminerend gedrag, lijkt het al snel alsof discriminatie acceptabel is. Je school is verplicht om te zorgen dat jij een discriminatievrije leeromgeving hebt. Je kunt er dus iets aan doen!

Waar kan ik aankloppen voor hulp?

Bureau Discriminatiezaken
Zaanstreek/Waterland

<http://www.bureaudiscriminatiezaken.nl>

tel. 075-6125696

College voor de Rechten van de Mens

www.mensenrechten.nl

tel. 030-8883888

Meer informatie:

www.discriminatie.nl

www.stop-discrimination.info

Wat kan ik doen?

Discriminatie op school mag absoluut niet. Het mag in Nederland niet uitmaken of je christen of moslim bent, vrouw of man, chronisch ziek of gezond, hetero of homo, allochtoon of Nederlander. Er zijn in Nederland een aantal regels afgesproken om te zorgen dat iedereen gelijke kansen krijgt en dat iedereen op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving. Als jij op school het gevoel hebt dat je gediscrimineerd wordt, kun je een aantal dingen doen:

1. Meld je klacht altijd eerst bij het Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland

Iedereen kan bij het Bureau Discriminatiezaken een klacht wegens discriminatie indienen. Dat is gratis. Wij luisteren naar je verhaal en onderzoeken je klacht. De medewerkers van het bureau kunnen je een goed advies geven over jouw specifieke geval. Je kunt telefonisch, per mail of per webformulier melding doen. Stuur het verslag van wat er gebeurd is zo mogelijk mee met je melding naar BD. Het bureau kan je ook begeleiden met het indienen van een officiële klacht.

2. Schrijf op wat er gebeurd is

Het kan heel goed van pas komen als je opschrijft wat er is gebeurd. Probeer dit zo precies mogelijk te doen. Als het vaker gebeurt, houd dan een logboekje bij. Wie heeft iets gezegd of gedaan, wanneer gebeurde dat, waar gebeurde het, waren er anderen bij, wat werd er precies gezegd of gedaan, hoe reageerde je zelf? Probeer dit zo neutraal mogelijk te doen. Als je iets op papier hebt staan, bewaar dit dan goed. Bij alle stappen die je verder kunt ondernemen kan zo'n verslagje goed van pas komen.

3. Meld het bij je school

Scholen zijn verplicht om hun studenten te beschermen tegen discriminatie. Het BD kan met je bekijken of er in jouw geval inderdaad sprake was van discriminatie. De medewerkers kunnen helpen met alles wat er gebeurd is duidelijk op een rijtje te zetten. Hiermee kun je naar je school stappen. Je school behandelt dan je klacht en spreekt de dader er op aan.

Vaak is er ook een interne klachtenregeling op school waarvan je gebruik kunt maken of is er een vertrouwenspersoon aan wie je kunt vertellen wat er gebeurd is. Dat is ook de aangewezen persoon om naartoe te gaan als je gepest wordt omdat je rood haar hebt of dik bent.

4. Meld het bij een vertrouwensinspecteur

Bij de onderwijsinspectie werken vertrouwensinspecteurs bij wie je terecht kunt voor seksuele intimidatie, seksueel misbruik, lichamelijk geweld, grove pesterijen, extremisme, onverdraagzaamheid, fundamentalisme, radicalisering en ook voor discriminatie. De inspecteur helpt bij het zoeken naar oplossingen, bij het vinden van de juiste weg of bij het doen van aangifte.

5. Vraag een uitspraak aan het College voor de Rechten van de Mens (CRM)

Iedereen kan een verzoek om een oordeel indienen bij het CRM. Het is gratis en je hebt ook geen advocaat nodig. Als je school niet goed reageert op jouw klacht kun je dus een klacht bij het CRM indienen. Als je hiervoor kiest, kan het BD je hierbij helpen. Bij het CRM werken mensen die veel weten van de Algemene Wet Gelijke Behandeling. Het CRM zal jouw klacht onderzoeken en besluiten of er volgens de wet sprake was van ongelijke behandeling. Dat is niet heel ingewikkeld: Als jij geloofwaardig kunt maken dat je gediscrimineerd werd, dan moet de dader bewijzen dat het niet zo was. Als het College oordeelt dat er inderdaad sprake was van ongelijke behandeling dan laat je dat in eerste instantie aan je school weten. Als de school jouw klacht dan nog niet serieus neemt, dan kun je ook om een uitspraak tegen je school vragen.

6. Doe aangifte bij de politie

Als je al van alles geprobeerd hebt en niks geholpen heeft kun je soms aangifte doen bij de politie. Ook hierbij kan het BD je helpen. Het Openbaar Ministerie besluit of je zaak wel of niet aan de rechter voorgelegd kan worden. Als er een rechter aan te pas komt is er sprake van een strafzaak.

7. Uitzondering: bijzonder onderwijs

Geen enkele school mag het dragen van een hoofddoek zomaar verbieden behalve het bijzonder onderwijs. Maar alleen in bepaalde gevallen. Zo'n school moet in haar statuten hebben staan dat het om bijzonder onderwijs gaat en de school moet kunnen laten zien dat bepaalde grondslagen, bijvoorbeeld een kledingvoorschriftenbeleid, ook echt op school beleefd en onder de aandacht gebracht worden. De school moet zulke regels op iedereen toepassen en zo'n kledingvoorschrift moet altijd gelden. Alleen dan mag een school eisen stellen die nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag. Dit is niet altijd het geval. Als

je op een school geweigerd wordt wegens het dragen van een hoofddoek, maak daar dan altijd melding van bij het BD. Het bureau kan voor je uitzoeken hoe het precies zit met statuten en eisen en bekijken of het hier om discriminatie gaat of niet. Zo ja, dan kun je samen met het BD verdere stappen ondernemen.

8. Uitzondering: seksuele intimidatie en lichamelijk geweld

Trek aan de bel wanneer je door een klasgenoot, een studiebegeleider of leraar seksueel wordt geïntimideerd, hij/zij vervelende opmerkingen tegen je maakt of je aanraakt waar jij het niet wilt. Doe dat ook als je lichamelijk geweld ondervindt of na schooltijd in elkaar wordt geslagen. Hoewel het BD er niets mee kan doen, omdat het niet onder de discriminatiewet valt, moet je wel op een andere manier actie ondernemen. Blijf er niet mee rondlopen, praat erover met je ouders, vriend of vriendin of bespreek het met een (andere) leraar. Het is nooit jouw schuld. De school is verplicht om dit te melden bij een vertrouwensinspecteur van de onderwijsinspectie; ook als er alleen maar een vermoeden bestaat. Deze zal je raad geven en helpen bij het doen van aangifte bij de politie.